

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupený JUDr. Marií Cilínkovou, advokátkou, se sídlem Praha 1, Bolzanova 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2005, č. j. 46 Az 55/2004 - 67,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 10. 2005, č. j. 46 Az 55/2004 - 67, zamítl žalobu žalobce podanou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2004, č. j. OAM-4578/VL-11-P08-2002, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a rozhodl o odměně soudem ustanovené zástupkyni žalobce. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo vysloveno, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje

automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností od 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájemem stěžovatele

je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti konstatoval, že rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2005, č. j. 46 Az 55/2004 - 67, napadá ve všech jeho výrocích, a to z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., když napadený rozsudek podle něho trpí vadou řízení spočívající v porušení procesních předpisů v řízení před správním orgánem a je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Stěžovatel správnímu orgánu předně vytýká, že si neopatřil dostatek podkladů pro své rozhodnutí. Krajskému soudu pak vytýká, že jednostranně převzal nesprávné zjištění žalovaného, že ochrana práv je na Ukrajině dostupná a že Ukrajina disponuje pro zajištění ochrany orgány, jejichž struktura je obdobná jako ve státech s vyspělou civilizací. Stěžovatel dále tvrdí, že byl v zemi původu objektem šikany a ponižování ze strany policie, když byl bezdůvodně zastaven, bylo mu odebráno zboží a peníze a 5 dnů byl zadržován. Když si pak stěžoval ve Lvově, jeho stížnost roztrhali a ptali se jej, proč, ač Ukrajinec, mluví rusky. Vrátit se nemůže poněvadž by byl považován za zrádce a byl by uvězněn. Pokud tyto skutečnosti soud nezohlednil, nezabýval se tak – stejně jako správní orgán – vynutitelností práva na Ukrajině. Ochrana práv přitom není v této zemi dostupná a Ukrajina ani nedisponuje orgány pro zajištění ochrany. Je zřejmé, že na Ukrajině panují nacionalistické a násilné poměry a tato situace není justičními orgány řešena, když smýšlení v rámci těchto orgánů je rovněž nacionalistické. Jak rozhodnutí žalovaného, tak i krajského soudu je tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

K námitce stěžovatele, že se nemůže vrátit na Ukrajinu, poněvadž by byl považován za zrádce a byl by uvězněn, lze konstatovat, že se Nejvyšší správní soud takovou otázkou zabýval např. ve svém rozsudku sp. zn. 4 Azs 24/2003, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku sp. zn. 4 Azs 395/2005, www.nssoud.cz.

K námitce šikany pro příslušnost k určité sociální skupině (zde ruskojazyčné) Nejvyšší správní soud opět odkazuje na svou předchozí judikaturu, např. sp. zn. 377/2004, www.nssoud.cz, sp. zn. 4 Azs 208/2005, www.nssoud.cz, či sp. zn. 4 Azs 209/2005 www.nssoud.cz, ale i na dřívější judikaturu Vrchního soudu v Praze, např. sp. zn. 6 A 571/1994 (SJS 315/1998) a zejména rozsudku téhož soudu sp. zn. 7 A 754/2000. Zde byl vysloven názor, „že je známým jevem v každé zemi (byť v některé více a v jiné méně, nicméně i v zemích nejvyššího standardu ochrany lidských práv a důsledné demokracie), že příslušníci určité rasy, národnosti, náboženského vyznání, sociální skupiny nebo politického přesvědčení se mohou stát u svých spoluobčanů právě pro tyto vlastnosti terčem ústrků, slovních i fyzických útoků, diskriminačních postupů při přístupu ke vzdělání, k výkonu určitých povolání, ba dokonce i přístupu na určitá místa nebo užívání veřejného majetku. Zdrojem takového nepřátelského jednání mohou být nejružnější negativní lidské vlastnosti jako xenofobie, animozita, závist, msta za dřívější příkoří domnělá i skutečná, důvodná i nedůvodná obava o bezpečnost, náboženské důvody, strach z ohrožení sociálních jistot atd. To však samo o sobě není ještě pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu (resp. ve smyslu čl. 1, bod A. 2. Úmluvy o právním postavení uprchlíků, publikované v České republice pod č. 208/1993 Sb.). Pronásledování není ani masový výskyt těchto jevů v určité zemi nebo její části za předpokladu, že tu nejde

o součást státní politiky, že tedy nejde o jevy státní mocí buď přímo vyvolané, tajně podporované, státními orgány vědomě trpěné či státní mocí záměrně nedostatečně potlačované. Jestliže však orgány státní moci takové jevy cíleně potírají a čelí jim, nelze mluvit o pronásledování ani tam, kde možnosti státních orgánů nejsou dostatečné a taková opatření nemají trvalý a stoprocentní efekt“.

K námitce týkající se nedostatečnosti podkladů rozhodnutí (obecně zásady materiální pravdy) se zdejší soud rovněž již mnohokrát vyslovil, např. v rozsudku sp. zn. 6 Azs 50/2003, www.nssoud.cz, v rozsudku sp. zn. 4 Azs 358/2005, www.nssoud.cz, či rozsudku sp. zn. 4 Azs 451/2005, www.nssoud.cz.

K ostatním námitkám nesprávného posouzení skutkového stavu, které jsou v kasační stížnosti formulovány poměrně konkrétně, ačkoli v žalobě byly vznášeny jen ve velmi obecné rovině, lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 164/2004, www.nssoud.cz.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu